



**EXPERIMENTERENDE
DANSKE
RADIOAMATØRER**
AFDELING AF
INTERNATIONAL AMATEUR RADIO UNION

Landsforeningen EDR
Klokkestøbervej 11
DK-5230 Odense M
Tlf.: +45 66 15 65 11
Fax: +45 66 15 65 98
mail: kontor@edr.dk

Odense, den 8. februar 2023

Til
Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur
Rentemestervej 8
2400 København NV
(tele@sdfi.dk)

Kopi til
Søren Esper Wahlgren (sesw@sdfi.dk)
Christian Rosenskjold (chro@sdfi.dk)

Høringssvar fra Experimenterende Danske Radioamatører (EDR)

Ref. J nr. 1640-4291

EDR takker for muligheden for at afgive høringssvar i forbindelse med Styrelsen for Dataforsyning og Infrastrukturs høring af 16. januar 2023 over udkast til fem bekendtgørelser på frekvensområdet, herunder bl.a. om ny Frekvensplan og om gebyrer.

EDR har følgende bemærkninger til bekendtgørelserne:

Bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v.

Frekvensbåndet 1240-1300 MHz

På mødet med styrelsen i april 2022 spurgte EDR til muligheden for at indarbejde en spacing på -28 MHz i forbindelse med repeatere med udgangsfrekvens i frekvensbåndet 1296,9875-1297,4875 MHz. Dette ses nu indarbejdet i fodnote 9) i tabel 1.4.

I Radioreglementet har amatørradiotjenesten en sekundær allokering i 23 cm-frekvensbåndet (1240-1300 MHz). Bl.a. stedbestedestjenester (f.eks. GLONASS og GALILEO) har primær allokering i frekvensbåndet.

På WRC-23 senere på året skal det under agendaens punkt 9.1b bl.a. drøftes, hvordan stedbestedestjenesterne beskyttes mod forstyrrelser fra amatørradiotjenesten. Det må forventes, at amatørradiotjenesten i den forbindelse kan blive pålagt begrænsninger i anvendelsen af det frekvensbånd, som fodnote 9) lægger op til som indgangsfrekvenser til repeatere. Henset til denne risiko finder EDR, at en eventuel indsættelse af fodnote 9) bør afvente resultatet af WRC-23.

70 MHz frekvensbåndet

Amatørradiotjenesten har ifølge bekendtgørelsens bilag 4, tabel 1.1, adgang til følgende frekvensbånd:

69,8875-70,0625 MHz
70,0875-70,1125 MHz
70,1375-70,5125 MHz

Ifølge Frekvensregistret er der ikke længere landmobile brugere i frekvensbåndet 70,1125 MHz-70,1375 MHz. EDR skal derfor foreslå, at amatørradiotjenesten også får adgang til dette frekvensbånd, så amatørradiotjenesten samlet har adgang til følgende frekvensbånd:

69,8875-70,0625 MHz
70,0875-70,5125 MHz

Bekendtgørelse om gebyrer for prøver, certifikater, kaldesignaler og identifikationsnumre

EDR noterer med beklagelse, at det er nødvendigt at øge gebyrerne i relation til amatørradio- og amatørradiosatellitområdet med henholdsvis 185 kr. for prøver, 49 kr. for udstedelse af genpart af certifikat og 101 kr. for udstedelse af kaldesignal.

Øvrige udkast til bekendtgørelser

EDR har gennemgået de øvrige udkast til bekendtgørelser og kan konstatere, at udkastene set i relation til amatørradioområdet ikke giver anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen



Peter Marlaou Knudsen
EDR's Teleudvalg

Høringssvar til udkast til fem bekendtgørelser på frekvensområdet. Af EHS-Foreningen

I EHS-Foreningen, som er den danske sygdomsbekæmpende patient- og handicaporganisation for elektrohypersensitive (EHS, også kaldet IEI-EMF) har vi fokus på forskningen, som undersøger mulige og potentielle helbredsvirkninger af eksponering for ikke-ioniserende stråling.

Vi finder ikke, at de fremlagte udkast til bekendtgørelser indeholder det nødvendige hensyn til borgeres og professionelles og miljøets sikkerhed i forhold til langtidseffekter af eksponering for radiofrekvente emissioner.

Indledningsvis opsummerer vi kort hovedpointerne i dette høringssvar:

- Radiofrekvente emissioner, som aktuelle bekendtgørelser regulerer anvendelsen af, er regulært mistænkt af førende videnskabelige komitéer for at være sundhedsskadelige ved langtidseksponering i de tilladte intensiteter.
- Beskyttelse mod mulige skadelige langtidseffekter er ikke indlejret i gældende sikkerhedsforanstaltninger som et forsigtighedsprincip.
- En videnskabeligt anbefalet forsigtighedstilgang bør derfor implementeres igennem al relevant lovregulering af anvendelse af radiofrekvenser, herunder i disse fem bekendtgørelser, som aktuelt er i høring.

Begrænsede sikkerhedsforanstaltninger

Gældende sikkerhedsforanstaltning for radiofrekvente emissioner følger de retningslinjer, der fastsættes af den videnskabelige komite, **ICNIRP** (The International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection, og som anbefales EU's medlemslande i henhold til **EU-Rådets henstilling 1999/519/EF af 12. juli 1999**.

Disse anbefalede retningslinjer fra ICNIRP har især fire alvorlige begrænsninger i forhold til at sikre befolkningen og miljøet imod inducerede skadelige langtidseffekter:

- Den ene væsentlige begrænsning er, at ICNIRP alene fastsætter basisrestriktioner, som beskytter imod etablerede effekter (benævnt i henstillingens artikel 4 som "kendte sundhedsskadelige virkningen, der kan skyldes eksponering for elektromagnetiske felter"), hvorfor forsigtighedstilgang til mulige, mistænkte effekter ikke er omfattet af retningslinjerne. Her er det blandt andet nævneværdigt, at Verdenssundhedsorganisationen WHO's kræftagentur klassificerer radiofrekvent stråling som muligvis kræftfremkaldende på baggrund af et systematisk videnskabeligt review og en ekspertgruppevedtagelse med stort flertal i 2011, som fortsat er gældende.
- Den anden væsentlige begrænsning ved gældende retningslinjer er, at de alene skal beskytte mennesker og husdyr og således ikke tager hensyn til det øvrige miljø, herunder mulige skadevirkninger på flora og fauna, som videnskabelig litteratur i nogen grad antyder og som derfor bør indbefattes i en forsigtighedstilgang.
- Den tredje væsentlige begrænsning er, at gældende retningslinjer ikke udgør en grænseværdi, der beskytter mod langtidseffekter men alene imod akut skadelige effekter.
- Den fjerde væsentlige begrænsning er, at gældende og fulgte retningslinjer yder ikke beskyttelse for særligt sensitive subgrupper i befolkningen, som på mere akut basis ikke tåler den samme intensitet af radiofrekvente emissioner som flertallet i populationen uden at opleve helbredsplager og funktionsbegrænsning.

Der er ikke lagt op til, at aktuelle bekendtgørelser i høring kan eller skal vedrøre anbefalede eksponeringsgrænser som dem, der er givet i ICNIRP's retningslinjer.

Vi finder imidlertid, at skærpet miljøbeskyttelse kan og bør indlejres i en eller flere af disse bekendtgørelser. Vi vil i dette høringssvar redegøre for den videnskabelige baggrund af nødvendigheden.

Det er EHS-Foreningens anbefaling, at al relevant lovgivning på området indfører et krav om et overholdt ALARA-princip for radiofrekvente emissioner (As Low As Reasonably Achievable), som med Miljøstyrelsens ord (Arbejdsrapport fra Miljøstyrelsen Nr. 8 2008) går ud på, *at alle sikkerhedsforanstaltninger, som ud fra et teknisk og økonomisk synspunkt er rimelige, skal implementeres.*

De emissioner, som udgår fra transmitterende enheder, bør således ikke blot have den begrænsning, at gældende grænseværdi er overholdt men i tillæg også underlægges krav om, at radiofrekvente emissioner begrænses til laveste rimelige niveauer samt at unødvendige emissioner ikke må finde sted. Der bør således være lovkrav om et rimeligt formål med enhver radiofrekvent emission, som udgår fra transmitterende enheder.

Med krav om ALARA-princip i lovgivningen skal emissioner af radiofrekvente emissioner sidestilles med andre typer af potentielt miljøskadelige emissioner, som er underlagt et omtrent tilsvarende krav.

Et almindeligt krav om anvendt ALARA-princip bør gælde for alle frekvensområder under 6 Gigahertz, mens et skærpet ALARA-princip bør gælde for alle frekvensområder over 6 Gigahertz.

Vi begrundet forskellen i et senere afsnit i dette høringssvar.

For alle frekvensbånd over 6 Gigahertz bør der gælde et skærpet ALARA-princip, hvor anvendelse af frekvensområder over 6 Gigahertz alene bør anvendes, såfremt frekvensområder under 6 Gigahertz ikke kan opfylde et rimeligt behov for radiokommunikation i henhold til ALARA-principets nøgleparametre for rimelighed; teknologi og økonomi.

Et skærpet ALARA-princip for frekvensområder over 6 Gigahertz skal generelt mindske miljøets eksponeringer for disse sendefrekvenser, herunder mennesker og fauna og flora, indtil tilgængelig forskningslitteratur er tilstrækkelig til at kunne foretage en kvalificeret sundheds- og miljøvurdering.

Sagen er tilpas alvorlig til, at spørgsmål om ALARA vurderes proaktivt og konkret af myndigheder ved anvendelse af hyppige kontroller af frekvensbrugere og med klageadgang for frekvensbrugere.

Overtrædelser af enten påbud i henhold til ALARA-princippet eller grove overtrædelser uden forudgående påbud bør sanktioneres med straffe som bøder og anvendelsesforbud.

Klare videnskabelige anbefalinger fra anerkendte institutioner på fagområdet ligger grund for vores forslag om krav om anvendt ALARA-princip

I en systematisk forskningsgennemgang (offentliggjort 2. september 2020) af Sundhedsrådet i Holland (komitéen for elektromagnetiske felter) med anbefalinger om udrulning af 5G-netværk, giver komitéen en klar, konkret anbefaling om at anvende netop ALARA-princippet ved frekvensbånd på op til 6 Gigahertz.

Baggrunden for Sundhedsrådets anbefaling er, at en række sammenhænge mellem radiofrekvent ikke-ioniserende stråling og skadelige helbredseffekter kunne klassificeres som mulige på baggrund af fundne positive resultater i relevant forskning, som levede op til forskningsgennemgangens inklusionskriterier.

Sundhedsrådet vurderede også den forskning, som undersøger effekter af mere højfrekvente emissioner nær millimeterbølgespektret på grund af den internationale 5G-frekvensplans anvendelse af 26 GHz-båndet.

Sundhedsrådets anbefaling er, at man foreløbig ikke udruller 5G-netværk på frekvensbåndet 26 GHz, fordi ingen tilstrækkelig forskning gør det muligt at vurdere eventuelle biologiske skadevirkninger.

At foreliggende forskning ikke kan danne grundlag for nogen vurdering i forhold til 26 GHz er også den konklusion, som den franske stats sundhedsagentur ANSES traf med sin 5G-rapport af 20. april 2021.

At der bør anvendes en forsigtighedstilgang oven i anvendte retningslinjer fra ICNIRP er også en gennemgående anbefaling i årlige rapporter fra den videnskabelige komité for elektromagnetiske felter under den svenske Strålebeskyttelsesmyndighed (Strålsäkerhetsmyndigheten).

EHS-Foreningens motivation til hørings svar

EHS (elektrohypersensitivitet, el-overfølsomhed) er beskrevet af Verdenssundhedsorganisationen WHO, som senest behandlede fænomenet under Prag-konferencen i 2004 for anden gang i organisationens historie. Tilstanden er også benævnt som IEI-EMF. Sundhedsstyrelsen i Danmark anvender benævnelsen el-allergi.

Begrebet dækker over det forhold, at et mindre udsnit af alle landes populationer, hvor spørgsmålet er undersøgt, angiver, at de henfører plagsomme symptomer på sygdom til udsættelse for elektromagnetiske felter, herunder lavfrekvente elektromagnetiske felter og radiofrekvente elektromagnetiske felter.

Tilstanden opleves som meget alvorlig og invaliderende hos et udsnit af EHS-ramte.

Der er etableret patient- og handicaporganisationer i en lang række lande, og i Danmark har el-overfølsomme siden 1992 været organiseret i EHS-Foreningen, som ved indgangen til 2023 kunne optælle 606 medlemmer.

EHS er et splittende emne i medicinsk forskning, som der ikke er konsensus omkring. Det er intet grundlag til at kunne sige, at dermed er EHS næppe en realitet. Det følger den medicinske histories mange fortilfælde, at vejen til videnskabelig etablering af en sygdomsmæssig tilstand kan vare i mange årtier.

EHS er ikke på nogen som helst valid måde tilbagevist af tilstrækkelig videnskabelig forskning.

Den hidtidige forskning har ikke været i stand til hverken at bekræfte eller afkræfte, om overfølsomhed over for elektromagnetiske felter er en realitet, fremgår det af systematiske forskningsgennemgange, hvoraf det seneste fra 2021 har været det hidtil mest omfattende videnskabelige review ([Leszczynski 2021](#)).

Videnskabelige artikler understreger et alvorligt behov for markant højere forskningskvalitet i forhold til EHS for at kunne give kvalificerede svar.

I mellemtiden opleves EHS som en konkret og virkelig helbredsplage og funktionsbegrænsning for EHS-ramte i den elektrificerede verden.

I EHS-Foreningen arbejder vi blandt andet for at fremme den nødvendige kvalitetsforskning af EHS-spørgsmålet, og vi engagerer os i nogen grad i spørgsmålene om sundhedsrisici for den generelle befolkning, der udsættes for elektromagnetiske felter, fordi EHS og risici for øvrige lidelser kan have overlappende tematikker.

David Wedege

Formand for EHS-Foreningen siden 2022

Afsendt 16.februar 2023

Fra: DEP Høring <hoering@em.dk>
Sendt: 16. februar 2023 09:17
Til: SDFI - Tele
Cc: Søren Esper Wahlgren; Christian Rosenskjold
Emne: EM's høringssvar: Sagsnr. 1640-4291 - Høring over udkast til fem bekendtgørelser på frekvensområdet (Høringsfrist: 16. februar 2023) (EM Id nr.: 613614)

Til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur

Erhvervsministeriet har følgende bemærkninger til den fremsendte høring:

ERST har bidraget til nedenstående del af ministeriets høringssvar:

Fasttrack svar vedrørende udkast til fem bekendtgørelser på frekvensområdet

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget bekendtgørelsesudkastene i høring.

Administrative konsekvenser

OBR's vurdering af udkastenes administrative konsekvenser for erhvervslivet samt bemærkninger til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastrukturs vurdering af principperne for agil erhvervsrettet regulering fremgår individuelt for hvert bekendtgørelsesudkast nedenfor.

Bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan)

Administrative konsekvenser:

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet og har dermed ikke yderligere kommentarer.

Bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v.

Administrative konsekvenser:

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet og har dermed ikke yderligere kommentarer.

Bekendtgørelse om tilladelser til at anvende radiofrekvenser

Administrative konsekvenser:

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet og har dermed ikke yderligere kommentarer.

Bekendtgørelse om radiogrænseflader

Administrative konsekvenser:

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet og har dermed ikke yderligere kommentarer.

Bekendtgørelse om gebyrer for prøver, certifikater, kaldesignaler og identifikationsnumre

Administrative konsekvenser:

OBR vurderer, at bekendtgørelsesudkastet ikke medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet og har dermed ikke yderligere kommentarer.

Principper for agil erhvervsrettet regulering

OBR har i forbindelse med præhøringen af bekendtgørelsesudkastene afgivet bemærkninger til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastrukturs vurdering af efterlevelsen af principperne for agil erhvervsrettet regulering. OBR har ingen yderligere bemærkninger.

Kontaktperson vedrørende ovenstående bemærkninger:

Ulrik Bjerring Larsen
Student
Tlf. direkte: 35 29 14 58
E-post: UlrLar@erst.dk

Det noteres, at høringen også er blevet sendt til følgende af Erhvervsministeriets styrelser: SIK, SFS, KFST

Med venlig hilsen


ERHVERVSMINISTERIET
Sanne Erholt (EM-DEP)
Direktionssekretær
DEP høringer

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
hoeringer@em.dk
Tlf. 33 92 33 50
Mobil +45 91 33 70 74



EAN 5798000026001

Erhvervsministeriet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside em.dk/privatlivspolitik.

Erhvervsministeriet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du ikke er den tilsigtede modtager, bedes du straks underrette afsenderen ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, skal vi gøre klart, at enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail kan være ulovlig.

Fra: SDFI - Tele <tele@sdfi.dk>

Sendt: 16. januar 2023 12:14

Til: SDFI - Tele <tele@sdfi.dk>

Emne: Høring over udkast til fem bekendtgørelser på frekvensområdet (Høringsfrist: 16. februar 2023)

Til ministerier og øvrige myndigheder, jf. vedhæftede høringsliste

Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur sender i dag udkast til fem bekendtgørelser på frekvensområdet i høring:

- Bekendtgørelse om fastlæggelse af rammerne for anvendelse og indbyrdes prioritering af de samlede radiofrekvensressourcer (frekvensplan)

- Bekendtgørelse om anvendelse af radiofrekvenser uden tilladelse samt om amatørradioprøver og kaldesignaler m.v.
- Bekendtgørelse om tilladelser til at anvende radiofrekvenser
- Bekendtgørelse om radiogrænseflader
- Bekendtgørelse om gebyrer for prøver, certifikater, kaldesignaler og identifikationsnumre

Der henvises til høringsbrevet og udkastene til de fem bekendtgørelser på høringens side på Høringsportalen: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/67091>

Høringsfristen er **den 16. februar 2023**.

Evt. hørings svar bedes sendt til tele@sdfi.dk, gerne med kopi til sesw@sdfi.dk og chro@sdfi.dk og henvisning til sagsnr. 1640-4291.

Evt. spørgsmål om høringen kan stilles til Søren Esper Wahlgren, sesw@sdfi.dk, eller Christian Rosenskjold, chro@sdfi.dk.

Med venlig hilsen

Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur



**Styrelsen for Dataforsyning og
Infrastruktur
Rentemestervej 8
2400 København nv
T: +45 3392 6700
E: tele@sdfi.dk**

Sennheiser Nordic A/S

Dybendalsvænget 2
DK-2630 Taastrup
Tel +45 70266633

www.sennheiser.com

Høringssvar - sagsnr. 1640-4291

Dato 10. Feb. 2023

Vi vil gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar, Vi har følgende kommentarer.

Vi ser positivt på de ændringer der er gennemført for radiogrænseflade 00 025, men mener fortsat der er en række punkter der bør revideres, både i radiogrænsefladen og bekendtgørelsen.

Dette vil sikre at brancherne der dagligt benytter og lever af PMSE udstyr, kan opretholde deres nuværende drift. Den seneste reduktion af frekvensressourcer for PMSE ved salg af 700MHz båndet, er endnu ikke blevet kompenseret og der er behov for brugbart erstatningsspektrum hurtigst muligt. På trods af store teknologiske fremskridt i PMSE-branchen ser vi fremadrettet desværre en frekvensknaphed, der for større events vil betyde at de ikke kan gennemføres på samme måde som tidligere. I løbet af de sidste år har producenterne udviklet nye produkter, der mere effektivt udnytter de tilgængelige frekvensressourcer, på trods af dette viser undersøgelser at behovet for frekvenser til audio PMSE årligt vokser med 1.3 til 2.5 MHz. Vi finder det også vigtigt at ser sikres rigelige frekvensressourcer til fremtidigt PMSE brug i området 470-698. De nuværende services, primært PMSE og broadcast sameksisterer uden indbyrdes interferens. Diverse undersøgelser viser desværre at der ikke kan sikres interferensfri sameksistens med eventuelt mobilt bredbånd. Derfor opfordres der til at Danmark stemmer for 'No-Change' ved WRC23

Vi mener at international harmonisering er, og bør være et vigtigt fokusområde og opfordrer energistyrelsen til at implementerer en nedenstående forslag:

1. Vi støtter at båndbreddekravet er blevet ændret, dette vil muliggøre lancering af nye systemer og ny teknologi. (WMAS)
Dog ser vi gerne at bekendtgørelsen også ændres, og det restriktive guadband på 1,1MHz mod optagede TV-kanaler udfases.
Andre lande har allerede udfaset denne praksis, og har ingen problemer oplevet med dette.
Vi opfordrer til at der laves en ny risikovurdering på chancen for interferens fra PMSE til TV modtagelse. Siden guardband blev indført er DTT modtagere blevet markant bedre.
I praksis betyder nuværende guardband en markant reduktion i antal af PMSE-systemer der kan benyttes på en given lokation med helt op til 10 mikrofoner / TV-kanal.
Selv nabolandskanaler beskyttes i Danmark med dette guardband, på trods af de respektive nabolande ikke kræver guardband, eller giver Danske DTT frekvenser samme beskyttelse.
2. Vi ser gerne at der tildeles yderligere frekvenser for PMSE brug i de anbefalede bånd over 1GHz som beskrevet i PMSE ERC/REC 25-10 Annex2, udstyr er klar til markedet, og vi stiller gerne prototyper tilgængelige for eventuel test.
Se mere her: <https://efis.cept.org/views2/pmserec2510.jsp>
Følgende lande har allerede tilladt PMSE brug i 1350-1400 MHz. Germany, The Netherlands, Austria, Slovenia, Serbia, Lithuania, Ireland, Hungary, Cyprus, Switzerland, Bulgaria, Bosnia and Herzegovina, UAE. 1350-1400MHz båndet vil være en udmærket erstatning for tabet af 700Mhz for PMSE brug, og vil til dels kunne kompensere for dette.
Det forventes at der vil komme udstyr på markedet inden for det næste år der kan udnytte disse frekvenser, og det vil være uheldigt hvis det ikke kan benyttes eller markedsføres i DK.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere information hvis ønsket. Med venlig hilsen.

Sennheiser
Jonas Næsby
Technical Application Engineer.



**TELE
INDUSTRIEN**

teleselskabernes
branchesamarbejde

Styrelsen for Dataforsyning og In- frastruktur

Sendt pr. mail til:

- tele@sdfi.dk
- sesw@sdfi.dk
- chro@sdfi.dk

Sagsnr.: 1640-4291

16.02.2023

Hørings svar over udkast til fem bekendtgørelser på frekvens- området

Teleindustrien (TI) skal indledningsvis takke for muligheden for at afgive høringssvar til de foreslåede ændringer i fem bekendtgørelser på frekvensområdet.

TI's medlemmer har gennemgået høring materialet og finder ikke anledning til at kommentere på de foreslåede ændringer.

Gennemgangen af høring materialet har dog efterladt TI's medlemmer med nogle spørgsmål til bekendtgørelsen om radiogrænseflader, nærmere bestemt radiogrænseflade nr. 00 055: Radioanlæg til kortrækkende radar (SRR) i frekvensbåndet 21-26 GHz til tidsbegrænset anvendelse i køretøjer (bilag 30 til bekendtgørelsen om radiogrænseflader).

Det fremgår af bilag 30, at frekvenserne i 21-26 GHz har kunnet anvendes til såkaldt SRR (Short Range Radar) i køretøjer. SRR er en teknologi, der benytter kortrækkende radar installeret i et køretøj til at fremme trafiksikkerheden, f.eks. ved at forhindre kollision o.lign.

Hvor udbredt denne anvendelse af SRR i 21-26 GHz-båndet er, er et interessant spørgsmål for netoperatørerne, fordi de nævnte frekvenser lapper ind over tre netoperatørers respektive tilladelser i 26 GHz-båndet (dog ikke så meget for Hi3G's vedkommende). Når frekvenser overlapper, kan der opstå forstyrrelser, og det er derfor væsentligt for netoperatørerne at vide, hvor anvendt/udbredt denne teknologi er i køretøjer i dag, og herunder hvordan note 1 og 2 til bilaget skal fortolkes.

Det fremgår af note 1 for bånd b (24,25 GHz – 26,65 GHz) i bilag 30, at frekvenserne ikke længere er til rådighed for køretøjer pr. 1. janu-

ar 2018, "medmindre der er tale om udstyr, som oprindeligt er monteret i eller erstatter sådant oprindeligt monteret udstyr i et køretøj, der er registreret, ibrugtaget eller markedsført i fællesskabet før disse datoer."

Netoperatørerne er i tvivl om, hvordan denne note skal fortolkes? Betyder det, at der findes køretøjer på vejene i dag med aktiv SRR-teknologi, der opererer i bånd b, fordi køretøjet blev registreret før 1. januar 2018 med oprindeligt monteret udstyr? Og hvis ja, hvor mange køretøjer er der tale om?

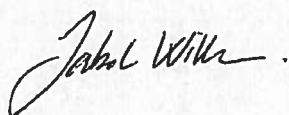
Det fremgår af note 2 til bånd b, at datoen 1. januar 2018 "forlænges med 4 år for kort-distanceradarudstyr monteret i et køretøj, for hvilket en typegodkendelsesansøgning indgivet i overensstemmelse med artikel 6, stk. 6, i direktiv 2007/46/EF er godkendt før den 1. januar 2018."

Det vil altså sige, at fristdatoen i visse tilfælde har kunnet forlænges frem til 1. januar 2022.

Selvom begge datoer er passeret, forekommer det uklart for netoperatørerne, hvad den konkrete status er for anvendelsen af SRR i bånd b i dag.

TI hører gerne en tilbagemelding fra SDFI på disse spørgsmål, da det som nævnt er væsentligt for netoperatørerne at kende til risikoen for eventuelle forstyrrelser fra tilstødende frekvensbånd, særligt i forbindelse med den enkelte netoperatørs frekvensplanlægning.

Med venlig hilsen



Jakob Willer
Direktør